

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 63 — Rek. I.

Włocławek, sobota/niedziela 16/17 marca 1946 roku.

Cena 2 złote

Egzamin dojrzałości

Staliśmy twarzą nad Odrą. Po 600 latach odzyskaliśmy ziemię odwiecznie polskie. Rząd wzywa nas do repolonizacji tych terenów, na których widnieje piętno długotrwałej niewoli. Wzywa nas do pracy, do czynu. A my?... Głosimy te hasła niekiedy, niejednokrotnie nawet nie zadajemy sobie tego trudu.

Usta nasze są pełne frazesów, ale czyny zawarte są przeważnie w słowie. Trudno sobie wyobrazić jakąkolwiek płodność takiej metody mechanicznej, pozbawionej zrozumienia istoty rzeczy, głębi poczucia odpowiedzialności, a przede wszystkim ciągłości działania.

Ci, którzy nie chcieliby spojrzeć prawdzie w oczy dowiedliby dramatycznej słabości swego serca. A przecież chodzi tu o rzecz olbrzymiej wagi — o repolonizację Warmii, Mazurów, Pomorza Szczecińskiego, ziemi Lubuskiej i Śląska Dolnego.

Przecież rząd nie jest w stanie przeprowadzić tego dzieła, o ile nie znajdzie należytego poparcia w społeczeństwie. Ujmując zaś rzeczy trzeźwo zdajemy sobie sprawę, że w duszy niemieckiej nie wygasła chęć odwetu, żądza odzyskania tych terenów, które nigdy zostały przez nich zagrabione zbrodnią, gwałtem i mordem.

Całe społeczeństwo polskie nie tylko dla siebie, ale dla przyszłych pokoleń musi poczynić kroki, mające siłę hamowania zakusów i ostrzeżenia. Musi ujawnić swoje myśli i wolę tak jasno, tak wyraźnie i z takim zdecydowaniem, aby nikt nie wątpił o naszym postanowieniu czynnego oparcia się wszelkim dążeniom rewizjonistycznym.

Na przestrzeni dziejów przekonaliśmy się, że metoda niemiecka polegała zawsze na zadawaniu kłamu zobowiązaniom międzynarodowym, łamaniu przysięg, szkoleniu polskim interesom, przeczeniu polskim prawom.

Musimy więc te prawa nasze utrwalić, wyczuwać każdy punkt zapalny, zapobiegać wszelkiemu naruszeniu równowagi na naszej granicy zachodniej.

Ujmując w słowach najwięcej, należy stwierdzić, że jest to dążenie umiarkowane zarówno pod względem politycznym jak społecznym. Zawarta w nim jest tama roztrąpaności polskiej, nie dopuszczająca żadnych nadużyć w słowach.

Bo chodzi o czyn — trwały i ciągły.

Męska energia, ujawniona w sposób należyty i w porę, zapobiegnie każdej katastrofie, przeciwstawi się wszelkim zakusom niemieckim.

Nie stać nas na to, byśmy za lat kilka, czy kilkanaście pozwolili się znowu zaskoczyć przez nową burzę. Nic by nie usprawiedliwiło takiego

Marszałek Tito w Warszawie

WARSZAWA, 15. 3. Wczoraj o godzinie 12 minut 24 na dworzec we Włocławach pociągiem specjalnym przybył premier federacyjnego rządu ludowego Jugosławii i minister obrony narodowej oraz wódz naczelny Armii jugosławińskiej marszałek Józef Broz Tito.

Powitanie

Dostojnego gościa powitali: Wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Barcikowski, członkowie Rządu Jedności Narodowej z premierem Osóka-Morawskim i wicepremierami Gomółką i Mikołajczykiem na czele, Marszałek Rola Żymierski, korpus dyplomatyczny, generalicja i wyżsi oficerowie Wojska Polskiego.

Po przywitaniu się z członkami rządu, przedstawicielami Wojska Polskiego i korpusu dyplomatycznego marszałek Tito odebrał raport od dowódcy kompanii honorowej W. P. poczym przeszedł przed jej frontem.

Przemówienie Marszałka Tito

Marszałek Tito wygłosił krótkie przemówienie dając wyraz zadowoleniu, że może osobiście pozdrowić Naród Polski w imieniu Narodu Jugosławińskiego.

— Braterstwo naszych narodów — powiedział marszałek Tito — powstała w wspólnej walce z faszyzmem niemieckim pogłębi się przez współpracę w dobie pokojowej. Przemówienie swoje marszałek Tito zakończył okrzykiem na cześć Narodu Polskiego, Rządu Polskiego i prezydenta Bieruta.

Przemówienie Premiera Osóbki-Morawskiego

Następnie przemówił premier Rządu Jedności Narodowej Edward Osóbka-Morawski, który podkreślił, że zarówno rząd jak i Naród Polski witają serdecznie marszałka Tito, który jest w Polsce niezmiernie popularny wraz z całym Narodem Jugosławińskim. Podobne były losy tych narodów w ich walce z okupantem.

zaskoczenia. Przecież chodzi o jedno z najdonioślejszych zagadnień naszego bytu narodowego. O repolonizację ziem zachodnich, które tworzą wal ochronny przed falą pruskiej zachłanności. Chodzi o zespolenie tych ziem z Rzeczpospolitą Polską, o wzmocnienie naszego organizmu państwowego.

Któż ze społeczeństwa mógłby wziąć odpowiedzialność za strusią metodę chowania głowy pod skrzydło? Nie czas na ociąganie się, czy wahanie. Słowa i czyny jednostek musimy przeistoczyć na czyn całego społeczeństwa. I w tej sprawie musimy zdać egzamin dojrzałości politycznej.

Andrzej Gryf.

Obecnie po zakończeniu wojny nastąpił okres współpracy dla utrwalenia pokoju do czego przyczyni się wzmocnienie więzów przyjaźni między narodami słowiańskimi, którego zapowiedzią jest przyjazd marszałka Tito do Polski. Przemówienie swe zakończył premier okrzykiem na cześć

Narodu Jugosławińskiego i jego bohaterów marszałka Tito.

Po uroczystościach powitalnych, które odbyły się we Włocławach z powodu zburzenia dworca w Warszawie, marszałek Tito wraz z przedstawicielami KRN, Rządu i Wojska Polskiego udał się do Warszawy.

U prezydenta Rzeczypospolitej

WARSZAWA, 15. 3. W dniu 14 marca r. b. o godzinie 14-tej 30 premier Federac. Ludowej Republiki Jugosławińskiej i minister obrony Narodowej marszałek Josip Broz Tito przybył w towarzystwie ambasadora Rzeczypospolitej Jana Karola Wende i ambasadora Jugosławii w Polsce Bożo Lumowicza do Belwederu. Wprowadzony przez dyrektora protokołu dyplomatycznego MSZ Adama Gubry-

nowicza marsz. Tito udał się do sali Pompejańskiej, gdzie oczekiwał na dostojnego Gościa Prezydent Bierut w otoczeniu dyrektora kancelarii cywilnej dra Bolesława Walawskiego oraz innych członków kancelarii.

Po serdecznym powitaniu Prezydent Bierut zaprosił marszałka Tito wraz z towarzyszącymi mu ambasadorami do swych apartamentów.

Przyjęcie w Belwederze

WARSZAWA, 15. 3. W dniu 14 bm. o godzinie 20-tej Prezydent Rzeczypospolitej Obywatel Bolesław Bierut wydał obiad na cześć marszałka Tito i towarzyszących Mu osób.

W przyjęciu wzięli udział członkowie Prezydium KRN, członkowie Rządu z premierem Rządu Jedności Narodowej ob. Osóbką-Morawskim na

czelę, marszałkiem Rola Żymierskim na czele generalicji, ambasador jugosławiński w Warszawie Bożo Lumowiczem wraz z członkami ambasady, ambasador Rzeczypospolitej w Belgradzie Jan Karol Wende, wyżsi urzędnicy M. S. Z. oraz przedstawiciele m. st. Warszawy.

Apel premiera Egiptu

MOSKWA, 15. 3. Agencja Tass donosi, że premier egipski zwrócił się do generalissimusa Stalina, prezydenta Trumana, premiera Attlee i premiera Spaacka o okazanie poparcia postulatowi narodu egipskiego, który domaga

się wycofania wojsk angielskich z Egiptu. Premier egipski w depeszy swej podkreśla, że obecność wojsk brytyjskich w Egipcie zagraża pokojowi na Bliskim Wschodzie.

W sprawie wyborów do sejmiku w Polsce

LONDYN, 15. 3. Poseł konserwatywny Beamish wystosował w Izbie Gmin zapytanie pod adresem ministra spraw zagranicznych, czy w związku z zerwaniem rokowań o blok wyborczy w Polsce nie zamierza on poddać rewizji swego dotychczasowego stanowiska przeciwnego wysłaniu na wy-

bory do Polski komisji międzynarodowej.

Posłowie odpowiedzieli podsekretarz stanu Mc. Neil, oświadczając, że nie ma tu nic do dodania. Komisja jest zbędna, gdyż rząd polski dopełni niewątpliwie przyrzeczenia co do przeprowadzenia wolnych wyborów.

Sytuacja powodziowa

TORUŃ, 15. 3. W związku z zatorami, jaki się utworzył na Wiśle w akcji niszczenia zatoru poraż pierwszy wzięło udział lotnictwo radzieckie.

Akcja niesienia pomocy trwa bez przerwy.

Parlamentarzyści londyńscy przeciw Churchillowi

LONDYN, 15. 3. Przeszło 100 parlamentarzystów brytyjskich ogłosiło wspólne pismo, w którym protestuje przeciwko wystąpieniu Churchilla w Fulton.

W piśmie tym napiętnowane zostało przemówienie Churchilla jako wystąpienie sprzeczne ze sprawą pokoju światowego.

Sytuacja naogół przedstawia się bez zmian i jest dobra. W Chełmnie poziom wody spadł do 882. Pod Grudziądzem nastąpiło załamanie się lodu. W związku z tym lotnictwo i saperzy poczynili przygotowanie, by zapobiec nowemu zatorowi.

Przesiąki koło Świecia i Chełmna, jakie się utworzyły w walach przeciw powodziowych zostały zabezpieczone.

Zjazd Zw. Sam. Chłopskiej zakończony

W drugim dniu obrad zjazdu po referacie ob. Cieślaka zabrał głos dla wygłoszenia referatu pt. „Drogi rozwoju kultury wsi polskiej“ ob. J. Król. Referent omawia szeroko momenty historycznego rozwoju wsi i jej kultury. ZSCH dąży do stworzenia ogromnej sieci kulturalnych i technicznych instytucji na wsi, któreby podniosły poziom życia wsi i dały zatrudnienie dziesiątkom i setkom tysięcy wykształconej młodzieży wiejskiej i zrobiły z niej pionierów postępu technicznego, gospodarczego i kulturalnego. Na reszłówkach zaczynają się tworzyć pierwsze instytucje użyteczności publicznej na wsi, które spowodują zapotrzebowanie na techników, lekarzy, spółdzielców, oświatowców, pisarzy. Kadry te nie przyniosą, jak twierdzą niektórzy „ludowcy“ zagłady wsi, a przyczynią się do tego, by zapewnić wsi ludzką i obywatelską przyszłość. ZSCH będzie pracować na tym, by chłopci dali krajowi olbrzymie ilości inteligencji fachowej.

GŁOS CHŁOPÓW OSADNIKÓW

Następnie zabrał głos w imieniu chłopów-osadników na D. Śląsku ob. Okulicki, który przedstawił zjazdowi trudności, z jakimi walczy osadnictwo polskie na Dolnym Śląsku. Osadnictwo jest słabo zorganizowane, odczuwa braki inwentarza żywego, brak odpowiednich szkół. Osadnicy borykają się z trudnościami finansowymi. Sprawa własności gospodarstw nie jest jeszcze uregulowana. Były dotychczas trudności z zorganizowaniem spółdzielczości Samopomocy Chłopskiej. Ob. Okulicki formułuje wnioski idące w kierunku ulepszenia tego stanu rzeczy. Wśród wniosków tych jest również wniosek o stworzenie rezerwy milicji z chłopów dolnośląskich.

Referat sprawozdawczy wygłosił ob. Feddecki, który zapoznał Zjazd z dotychczasową pracą Zarz. Gł. ZSCH.

TRZECI DZIEŃ OBRAD

Trzeci dzień obrad rozpoczął się od przemówienia ob. Dobruckiej, przedstawicielki Ligi Kobiet, która przedstawiła zadania, stojące przed Ligą na terenie wsi. Liga współpracuje z Samopomocą Chłopską w dziedzinie organizacji sieci żłóbków, przedszkoli, dziecińców stałych i sezonowych, w dziedzinie pomocy i opieki nad wiejską młodzieżą szkolną, w dziedzinie opieki nad starcami, kalekami i niezdolnymi do pracy oraz w dziedzinie podniesienia zdrowotności i higieny wsi. Sieć piekarni, pralni, suszarni owoców i warzyw i nowoczesnych warsztatów tkackich uwolni kobiety wiejską od wielu ciężarów. Mówczyni wzywa do organizowania Ligi w każdej gminie i w każdej gromadzie. Po wysłuchaniu sprawozdania komisji rewizyjnej, złożonego przez ob. Górala, i uchwaleniu absolutorium zarządowi głównemu rozpoczęła się dyskusja.

DEKLARACJA

Po zakończeniu dyskusji i wysłuchaniu sprawozdania komisji mandatuwej zjazd uchwalił następującą deklarację: Gminni delegaci na zjazd Samopomocy Chłopskiej, przynależni do partii politycznych SL, PSL, „Wiści“, PPR, PPS, jak również do żadnej partii nie przynależni, stwierdzamy wobec całego narodu, że ludzie którzy chcą, aby kraj powrócił do rządów przedwojennych, rządów karteli kapitalistycznych i magnatów ziemskich kiedy mniejszość narzucała swoją wolę większości i doprowadziła kraj nasz do ruiny — obnażyli dostatecznie swoje oblicze wobec narodu ca-

łego i wsi polskiej. Związek Samopomocy Chłopskiej — bardziej zwarty i zjednoczony po drugim swym kongresie zadanie swoje wobec wsi i narodu wypełnił.

WYBORY ZARZĄDU

Następnie zjazd przystąpił do wyboru zarządu głównego ZSCH. Na wniosek komisji matki wybrano 31

członków zarządu głównego, zaś 2 miejsca zarezerwowano dla delegatów — członków PSL, którzy nie opuścili sali obrad w pierwszym dniu zjazdu. W skład Zarządu Głównego wybrałi zostali m. in. ob. ob. Janusz. Gwiazdowicz, Kaczocha, Maślanka, Kubicki, Feddecki, Grosz, Burdzy, Mamrot, prof. Górski, Okolicki, Podeworny i Cieślak.

Churchill uchyla się od odpowiedzi

WASZYNGTON, 15. 3. W związku z wywiadem, jakiego udzielił generalissimus Stalin o mowie Churchilla, przedstawiciele prasy zwrócili się do Churchilla z szeregiem pytań. Churchill jednak odmówił jakiegokolwiek

odpowiedzi w tej sprawie.

W dniu dzisiejszym Churchill, przed wyjazdem ze Stanów Zjednoczonych zabierze głos przed mikrofonem. Przemówienie jego będzie transmitowane przez wszystkie rozgłośnie.

Z konferencji monetarnej

WASZYNGTON, 15. 3. W toku obrad, toczących się na konferencji monetarnej w Savannah, postanowiono termin zgłoszenia przystąpienia do układu przedłużyć o dalsze sześć miesięcy.

W Trieście strajk odłożony

TRIESTE, 15. 3. Robotnicy portowi strajkujący w Trieście przerwali strajk. Przewodniczący Związku oświadczył, że strajk nie został zakończony, a tylko odłożony.

W mieście doszło do dalszych demonstracji. Ulicami przeciągały pochody. Demonstrujący wznosili okrzyki na cześć marszałka Józefa Tito.

W sprawie wydania przestępców wojennych

WARSZAWA, 15. 3. Do Warszawy przybył naczelny prokurator dr Tadeusz Cyprian, który jest jednym z członków Komisji do badań zbrodni niemieckich przestępców wojennych.

Wraz z nim przybył również prokurator Sawicki.

Pobyty jest związany ze sprawą wydania niemieckich przestępców wojennych.

Zebranie faszystów w Londynie

LONDYN, 15. 3. Na zebranie zwołane przez organizację faszystowską „Związek byłych kombatanów“ w olbrzymiej sali Albert Hall w Londynie, mogącej pomieścić około 7 tysięcy osób zjawili się około 300 osób sympatyków faszyzmu.

Po krótkiej chwili wtargnęli do sali przedstawiciele partii lewicowych i po wypędzeniu faszystów odbył się wiec, na którym przemawiali delegaci komunistyczni i socjalistyczni.

Leon Krzycki w Nowym Jorku

NOWY JORK, 15. 3. Prezes amerykańskiego Kongresu Słowian Leon Krzycki, który niedawno bawił w Polsce, przybył do Nowego Jorku, witany uroczysto.

Prezes Krzycki przedstawił swoje spostrzeżenia na temat pobytu w Europie i w Polsce oraz omówił szereg zagadnień, jakie wyłonili się w związku z jego podróżą.

Starcie francusko-chińskie

LONDYN, 15. 3. Agencja Reutera donosi z Czungkingu, iż mimo podpisania umowy między Chinami a Francją doszło do starcia wojsk chińskich z oddziałami francuskimi w Savan Naket nad brzegiem rzeki Men Kong.

Minister Stańczyk w Nowym Jorku

NOWY JORK, 15. 3. Do Nowego Jorku przybył minister Jan Stańczyk wraz z innymi członkami delegacji polskiej, którzy wezmą udział w sesji UNRRA.

Wybuch bomby w siedzibie Falangi

LONDYN, 15. 3. Agencja Reutera donosi z Madrytu, że w siedzibie Falangi wybuchła bomba wyrządzając poważne szkody. Strat w ludziach nie było.

Przybycie Negrina do Paryża

PARYŻ, 15. 3. Były premier hiszpańskiego rządu republikańskiego dr Julian Negrin przybył do Paryża. Oświadczył on, iż rząd hiszpański na czele którego stoi premier Giral jest jedynym rządem hiszpańskim.

Zdaniem Negrina uznanie rządu

generała Franco przez demokracje zachodnie w roku 1939 było sprzeczne z prawem międzynarodowym. Nadszedł czas — stwierdza były premier — aby wielkie mocarstwa naprawiły ten błąd i zerwały stosunki dyplomatyczne z rządem generała Franco.

O zwrot eksponatów

POZNAŃ, 15. 3. Specjalna Komisja powołana dla ratowania reszty eksponatów Muzeum Poznańskiego, które ocalały od barbarzyństwa niemieckiego zwraca się z apelem do tych wszystkich, którzy posiadają jakiegokolwiek przedmioty z tej dziedziny o zwrot ich.

Chodzi tu w szczególności o wszelkiego rodzaju stroje regionalne, wyroby ludowe, ceramikę itp. Przedmioty te zostaną przekazane do działu etnograficznego z załączeniem tabliczki, na której uwidocznione będzie nazwisko osoby, która przedmiot zwróciła, względnie przekazała.

Wyjazd Bluma do Stanów Zjednoczonych

PARYŻ, 15. 3. W dniu dzisiejszym do Waszyngtonu udaje się z ramienia rządu francuskiego — Blum. W czasie rozmów z prezydentem Trumanem ma on w pierwszym rzędzie poruszyć sprawę zwiększenia dostaw węgla dla Francji z Zagłębia Ruhry, obecnie bowiem Francja otrzymuje tylko 1/16 część węgla, wydobytego w tym zagłębiu.

Pożyczka Odbudowy Kraju

Na podstawie dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r., niebawem wypuszczona będzie w drodze publicznej subskrypcji Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju 1946 r.

Otwarcie publicznej subskrypcji nastąpi prawdopodobnie w drugiej połowie marca rb. Subskrypcja będzie przyjmowana w placówkach subskrypcyjnych, powiązanych ze zbiornicami subskrypcyjnymi, którymi będą Urzędy Skarbowe i oddziały Narodowego Banku Polskiego. Jako placówki subskrypcyjne w miastach przewidziane są kasy Urzędów Skarbowych, oddziały Narodowego Banku Polskiego, banki inne instytucje kredytowe wraz z oddziałami, Komunalne Kasy Oszczędności itd.

Celem ułatwienia ludności wiejskiej wzięcia udziału w subskrypcji, będą ustanowione w zarządach gminnych placówki subskrypcyjne oraz — w miarę potrzeby — również gromadzkie punkty subskrypcyjne, jako komórki placówek gminnych.

Placówki subskrypcyjne dla ludności wiejskiej przyjmowałyby zapisy nie na deklaracje indywidualne, lecz na deklaracje zbiorowe (listy), analo-

gicznie, jak to przewiduje się dla subskrypcji pracowników zatrudnionych we władzach, urzędach, instytucjach, przedsiębiorstwach państwowych i związku samorządu terytorialnego lub pozostających pod zarządem państwowym lub samorządowym.

Niemcy zgubili Boga...

BERLIN, 15. 3. Z okazji 400-iej rocznicy śmierci Marcina Lutera profesor uniwersytetu berlińskiego, Henryk Vogel wygłosił przemówienie w kościele Mariackim, w którym podniósł, że „Niemiec dzisiejszy jest głodnym, obciążonym winą indywidualną którego krwią zbrzydzanych rąk nie oczyścić nie zdoła. Niemcy, według jego słów, straciły prawo uważania się za dziedziców wielkiej przeszłości, jak to niegdyś mógł czynić Luter. Prawo to straciły z chwilą, gdy przed 13 laty wkroczyły na złą drogę. Dziś Niemcy ponoszą sprawiedliwą karę za prześladowanie innych i za swe wy-czyny bandyckie. Niemcy zgubili Boga i muszą go znów odnaleźć“.

